

սուած գիրք մը թարգմաններ էր, որ շատ համբաւ ձգեց: Այլէս անունով երիտաւարդ մը գիտնալով թէ աս մատենադրին անունը դեռ շատ տարածուած չէ, մասնաւոր օրինակ մը աս գրուածքէն իր ձեռքովը գրեց՝ քանի մը սրբագրութիւններ ալ վրան ընելով, ու ինքըզինքը հեղինակ հրատարակեց ան գրութեայնպիսի համարձակ ու վստահ կերպով մը, որ Սէքէնսեայ գրուածքը տպագրողները հարկադրեցան բողոքել ատենի առջև ու դատաստան բանալ անոր դէմ:

Սանկի տիկինը անգամ մը ամենամեծ բանագործութիւն մը ըրաւ: Վաշինգտոնը դրած էր ինքը Սօրէ կոչուած գրավաճառին հետ 400 Ֆրանգ վարձք առնելով՝ տղոց համար Առօթն Կաթնափէր Բառփէր մը շինելու: Ստակը վճարուեցաւ իրեն. և գրուածքը տպագրելու միջոցը՝ իմացուեցաւ որ ասիկայ ամենաճիշդ գաղափարուած էր նոյննիւթին վրայ գրուած գրքէ մը, որ տպուած էր 'ի 1820: Ան ատեն տպագրողը դատաստանի ելլելով՝ ետ առաւ իր ստակն աս տիկինէն:

Սէպէտ և, ինչպէս տեսանք, եղան բանագործեր, որ ուրիշի մտքէն արտագրուած ամբողջ գրուածքներ իրենց սեփականեցին, բայց գտնուեցան այնպիսիք ալ՝ որոնց փառասիրութիւնը աւելի նուազ էր, և որոնք գոհ եղան պզտիկ բանաստեղծութիւններ յափշտակելու: Սինկընէ գաղղիացին Պրըզանտի մէջ քերթութիւն մը շինած էր. երբոր չորս տարիէ ետքը՝ 1772ին Վարիզ եկաւ, և ուրիշներուն հաղորդեց զան, օրինակները ձեռքէ ձեռք անցնելով՝ բանը ան աստիճանի հասաւ, որ քանի մը զանազան անձինք անոր հեղինակ ինքըզինքնին անուանեցին. և Սինկընէ անհաւատալի աշխատանքէ ետքը հաղիւ կրցաւ համոզել զուրիշները՝ որ ան քերթուածը իր մտաց ծնունդն էր:

Սրիշ անթիւ գրականական գողութիւններ ալ կան. մենք հիմա տեսնենք համառօտիւ մը հմտական գրքերէ ելած յափշտակութիւնները: Տրիթեմո

սի Բալմֆորթէան թարգմանութիւնը, զորն որ Վոլանտ երկասիրեր էր, Վոմինիկոս Հոդդինկա ըսուած մէկընորէն տպագրեց 1620ին իր անուամբը, ու յառաջաբանին մէջ կը գրէ թէ աս գրուածքին վրայ խիստ շատ աշխատած էր, առանց յիշատակելու ամենեւին հեղինակը կամ թարգմանիչը: — Սէլիէ գաղղիացին իւսինտ մատենագրին մէկ պատմական գրուածքը հրատարակեց իր անուամբը, կարծելով թէ հեղինակը մեռած է. բայց իւսինտ ան ատեն Վարիզ կը գտնուէր, ու ամբողջ հանդիսապէս բանագործը: — ԸՖէվըր տը Սիլարին բանասէրը՝ իր Սթենէոսի ըրած տպագրութեան մէջ վեց հազար երկու հարիւր ծանօթութիւն Վաղապոնէն առաւ օրինակեց. և ետքը՝ Տոմէնիքեայ պէս նախատալից խօսքեր ալ անոր դէմ աւելցուց 'ի նշան երախտագիտութեան:

Հոս կը լմնցնենք յօդուածնիս, անդրադարձութիւն մը ընել տալով մեր ընթերցողներուն, որ բանագործութիւնը միշտ՝ եթէ կանուխ և եթէ ուշ՝ երևան կ'ելլայ, և թէ ոչ երբէք այս տեսակ անձինք հաստատուն յարգ ու համբաւ ունեցած են մատենագրական պատմութեան էջերուն մէջ:

ԱՔՍՈՐԵԱԼՆ ՀՈԳԻ

(Տես նրա 321):

Սարիամ առանց անոր գրկէն բաժնուելու, հանդարտ ու գորովանօք երեսը նայելով պատասխանեց.

— Սիրելի Սուբէն, դու կը կարծես որ սիրտս պաղած է. իսկ ես ընդհակառակն բոլորովին կ'այրիմ, կը բորբոքիմ: Վու ալ մօրս պէս մի մեղադրեր զիս, իբրև թէ ես ապերախտ եղած ըլլամ ու սիրել չգիտնամ. ես երկնային սիրոյն ճառագայթ մը սիրտս ընդունեցայ, և թէ որ գիտնայիք թէ ինչպէս կը բորբոքէ զիս, ոչ դու և ոչ մայրս կրնայիք մեղադրել զիս թէ զձեզ չեմ

սիրեր : Սիրտս ալ չկրնար սիրոյս բոր-
բոքումը պարունակել : Եստուածային
սէրը առ Եստուած կը վերադառնայ ,
բայց յետ իր մէջը բովանդակելու ամե-
նայն սէր :

— Ի՞նչ որ այդպէս է , դողդոջուն ձայ-
նով մը սիրտը ելած ըսաւ Սուբէն , ու-
րեմն զիս բոլորովին սրտէդ դուրս չես
հանած : Սրեմն կը յիշես , Սարիամ ,
մեր խոստմունքները , կը յիշես մօրդ
դիմացը իրարու տուած ոսկի մատնինիս
և կը հաւանիս . . . ինծի հարսն ըլլա-
լու : Սուբէն ամբոխեալ կերպով անոր
երեսը կը նայէր , ու հազիւ թէ կակա-
զելով խօսքը կըցաւ լմնցնել :

Սարիամ երկնային աչք մը արձակեց
անոր վրայ , յորում Սուբէն իր պատա-
նեկութեան ամէն հրապոյրները վա-
ռուած տեսաւ :

— Ի՞նչ է այն որ երկու օր մահուան
ճարակ եղաւ վրադ վախ մը ու խոր-
շում մը չբերեր , սիրելիդ Սուբէն , ա-
հա քեզի իմ աջս , քուկդ է անիկայ ,
ինչպէս քուկդ է նաև իմ սիրտս :

Ենչափ անկարծելի էր այս բանս ,
որ Սուբէն այնպիսի երջանկութեան
մը հասնելուն չէր կրնար հաւատալ :
Սրախութեան անչափութիւնը՝ յու-
սահատութեան անչափութեանը վրայ
գալով , անշարժ մնաց . քաղցր յափշտա-
կութեամբ մը վերացած լին Սարե-
մայ վրայ կը նայէր : Ար վախէր խօսե-
լու , չըլլայ թէ այն սիրոյ տեսիլը որ իր
վրայ կը փայլէր չվերանայ իրմէ :

() րիորդը շարունակեց խօսքը .

— Սիակ ուխտս որ ունէի դեռ կա-
տարելու երբ երկինքը բնակեցայ , այն
էր որ քեզի հետ զուգակցիմ , ով իմ բա-
րեկամս : Ա՛հ , որչափ գեղեցիկ պիտի
ըլլար մահս , թէ որ քեզի երջանիկ
հարսն եղած ըլլայի : Ես առանց քեզի
պակաս բան մըն էի . հոգիս ոչ իր բոլոր
զօրութիւնը և ոչ իր բովանդակ գեղեց-
կութիւնը ունէր :

Սու իմ էութեանս կէսն ես , կրկնեց
նորէն , կաթողին սիրով Սուբէնին
յենլով ու ցած ձայնով հետը խօսելով .
դու ես իմ անձիս լաւագոյն ու մեծա-

գոյն կէսը , և մեր հոգիները օր մը պիտի
զուգակցին յաւիտեանս մաքուր գրկա-
խառնութեամբ , որպէս զի մէկմէկով
աւելի կատարեալ եղած , փոխանակաւ
ժառանգեն սէր և իմացականութիւն ,
իրենց երկնաւոր արարիչը սիրելու , ըմ-
բռնելու ու փառաւորելու յաւիտեանս
յաւիտենից :

Սիրելիդ իմ Սուբէն , կրկնեց նորէն
յարուցեալ օրիորդը , այնպիսի քաղցր
ձայնով մը , որ կարծես թէ թռչնեկի
մը թռեւուն թէթե շմանը կը նմա-
նէր . սիրելիդ իմ Սուբէն , զուր տեղը
չէ որ գտանք զիրար այս կենաց ճանա-
պարհին վրայ . զուր տեղը չէ որ քաղ-
քէդ ելած՝ ասանկ հեռու տեղ մը ե-
կար զիս գտնալու : Սեր քաղցր մէկ-
մէկու հետ զուգակցեր էր յառաջ քան
մեր ծնանիլը . քու հոգիդ իմ հոգւոյս
իրական մասն է , և պէտք է որ անոր
հետ միանայ : Ա՛հ , ո՛ւր էր թէ մէկ-
տեղ մեռնէինք , կրկնեց Սարիամ , կա-
պուտակ աչուրներն երկինք վերցնե-
լով , ա՛հ , ինչո՞ւ քու վշտերդ դեռ չմըն-
ցան . մարտիրոսութեան արիւնը քու
գլխուդ վրայ չէ կաթած , ինչպէս իմ
գլխուս վրայ կաթեր է երբ մօրս ծոցն
էի : Ենայիսի արիական արիւնը լուա-
ցեր է զիս , և պանդխտութեան օրերն
ալ ինծի համար կարճըցան : Եայց դու ,
դու դեռ շատ ատեն պիտի ուշանաս .
դու՝ հոս պիտի հեծես առանց ինծի ,
խեղճ Սուբէն . . . : Ես ըսելով՝ ար-
տասուօք ուռած աչուրները անոր վրայ
դարձուց :

— Սարիամ , ցանկալիդ իմ , ըսաւ
Սուբէն սիրովառ ձայնով , միայն մեր
երջանկութեանը վրայ խօսինք . երկայն
օրեր ունինք երկրիս վրայ ուրախանա-
լու . ըսէ ինծի , կրկնէ նորէն թէ իմ
խանդակաթ հարսս պիտի ըլլաս , հա-
զար անգամ օրհնեալ ըլլաս այսպիսի
քաղցր խոստմանդ համար :

— Եյո , կրկնեց Սարիամ ներդաշ-
նակ ձայնով , այո , կ'ուզեմ քեզի հետ
միանալ երկրիս վրայ , որպէս զի անմահ
երանութեան օթեանն ալ միշտ քուկդ
ըլլամ :

Ը

Սուբէն վազեց այս բարեգուշակ լուրս Սառային տալու :

— Ս'վ կրնար երբէք յուսալ, ըսաւ, մայր իմ, մեր սիրելի Սարիամը կը հաւանի ինծի հարսն ըլլալու : Ինքն ինծի ըսաւ, ինքն ինծի ըսաւ թէ իր սրտին ուխտն է իմն ըլլալ : Ի՛նչ ուրախութիւն, ինքը կամովին ինքզինքը ինծի կը պարգևէ և առանց ցաւու մը ըստուերի : Ի՛նչ կ'իտես թէ ի՛նչ երջանկութիւն է Սարեմայ, սրբասէր ու հրեշտակատիպ Սարեմայ փեսայ ըլլալ . . . : Եւ ի՛նչ գեղեցիկ ու սրբտաշարժ էր, երբ ձեռքն իմ ձեռքս տուաւ . այն ի՛նչ երկնային աչքով վրաս նայեցաւ . . . : Սայրիկ, կարծես թէ երկնից թագուհին էր, որ մեր աղաչանացը նայելով կը խանդաղատի . . . : Իսկ զիս ինքն ընտրեց, զիս ինքը սիրեց : Պէտք է որ այսպիսի երջանկութիւնս կրկնեմ որպէս զի կարենամ հաւատալ . վասն զի չեմ գիտեր ինչէն է, որ այս իմ եռանդուն փափաքանացս կատարման մէջ անընկճելի տրտմութիւն մը կը զգամ վրաս . . . : Սայր իմ, քու աղջիկդ մեզի չնորհուեցա՛ւ միշտ : Ի՛հ հէր, թէ որ զինքը կորսնցընենք . . . : Ի՛նչքին վրայ մէկ անըմբռնելի երկնային փայլ մը կայ, որ զիս կը զարհուրեցընէ : Օ՛ ինքը տեսնողը կ'ըսէ թէ անիկայ յիրաւի երկրիս վրայ է, բայց հոգին հոս չէ . քիչ մը առաջ, կը հաւատամ, երբ այն խանդակաթ խօսքերն ինծի կ'ըսէր, որոնք զիս զմայլեցուցին, չեմ գիտեր ինչ տխուր ձայն մը սրտիս մէջ ինծի կը խօսէր . “ Օ՛ ինքը պիտի կորսնցընես ” :

— Օ՛ իս կ'ահաբեկես, որդեակ իմ, ըսաւ Սառա, ա՛հ, նոյն ձայնը անդադար իմ ականջս ալ կը հնչէ միշտ և կարծես թէ մահուան ժամուն տխրական ձայնն է : Վիշեր ցորեկ, յարթնութեան, քունի մէջ, ամէն ժամ կը լսեմ ես այս ձայնը որ միշտ ինծի կ'ըսէ . “ Ի՛նչմիտ, չէս գիտեր որ անիկայ կը

փախչի քեզմէ ” : Երբ զՍարիամ կը տեսնեմ, որ դէպ 'ի երկինքը տխուր ծիծաղ մը կ'արձակէ՝ դէպ 'ի այն հայրենիքը, որ ինքն անդադար ուխտիւք կը խնդրէ, կը սպողամ մէկէն . Ինծի սպասէ, նորէն զիս երկրիս վրայ մինակ մի թողուր . կարծես թէ, ո՛ր Սուբէն, աքսորեալ հրեշտակի մը կը նմանի որ նորէն կ'ուզէ երկինք վերանալ : Ի՛նչ պէս բռնելու է զինքը : . . . Որդեակ իմ, կրկնեց Սառա ցաւագին կերպով աչուրները սրբելէն ետեւ, բոլոր յոյսահիմա քու վրագ մնաց, երբ փեսայ ըլլաս, ջանա որ մեր Սարեմայ սիրոյ ու գոհութեան կեանք մը վայելել տաս, որպէս զի երկրիս սէր կապէ :

Թ

Սառա ուզեց երագել հարսանեաց պատրաստութիւնները . և որովհետեւ իր բնակած գաւառին մէջ ամենեւին ազգական չունէր որ հարսնիքի հրաւիրէ, կը մտածէր որ այս հանդէսը եկող ամսուն սկիզբները կատարէ . երբ անկէ քիչ մը առաջ Սաթանայելի ծառայ մը եկաւ իմացընելու Սուբէնին որ իր ծերունի հայրը կ'ուզէր նորատիք ամուսնաց նահապետաց օրհնութիւնը տալ, և թէ միտք ունի Երիքովի դաշտավայրերը թողուլ ուր կը բնակէր, ու գալ և իր որդւոյը հետ ապրիլ Վե՛տուրայի երկիրը, քաղցր բնակարան ծերոց :

Սատի ծերունին պատուելու համար հարկ եղաւ հարսնիքը ուշացընել : Ի՛նչ ճրեւաց եղանակն սկսելու վրայ էր, ճամբաները օր օրուան վրայ աւրուելու հետ էին, ասանկով իրեք ամիս Սաթանայելի գալուն սպասեցին :

Եւ միջոցիս Սարիամ քաղցր և սիրալիր, բայց միշտ տխուր, հարսնութեան բոլոր հանգերձանքը Սառայի թողուցեր էր : Սարախանալ կը ցուցընէր երբ մայրը իրեն համար պատրաստուած զարդարանքներն կը ցուցընէր : Սակայն այն թափանցիկ ու փայլուն քօղերը, այն ազնիւ ու բարակ նիւ-

Թէ առանց կարի պատմութեանները, Տիւրոսէն ու Սիդոնէն եկած այն փափուկ հիւսուածքներն, այն գեղեցիկ ապարանջանները, որ Հրէաստանի ուրիշ օրիորդաց նախանձը կրնային շարժել, Սարեմայ զբաղեալ աչացը վրայ տպաւորութիւն մը չէին ընէր. բայց մօրը փութաջան ու անհանգիստ խնամքները սիրտը սաստիկ կը շարժէին, ասոնց ալ աւելի սրտով կ'ուրախանար քան Թէ շրթամբք :

Սանկահասակ նշանածին ցուցրցած խնամքներն ալ Սարեմայ սիրալիր գործովը կը շարժէին, և շատ անգամ խորունկ մտածութեանց մէջ կ'ընկղմէր : Եւ Թէ որ երկուքն ալ զինքը երբեմն մինակ Թողուն, կամ աշխատաւորաց վրայ կենալու համար, և կամ անոր հարսնութեան քօղը բանող աղջկանց հոգ տանելու, երբ կը դառնային Սարեմայ քով, զինքը ծունր դրած կը տեսնային, ձեռուրները երկինք վերացուցած, բոլորովին յափշտակուած, կարծես Թէ երկնքի հրեշտակաց հետ կը խօսէր :

Որչափ ժամանակը առաջ կ'երթար, այնչափ աւելի Սարեմայ այն յափշտակուիլը ստէպ ու երկայն էր. և կարծես Թէ բոլոր իր զօրութիւնը կը սպառէր, ու օր օրուան վրայ մարդկային կենաց զբաղանքներուն պարապելու աւելի դժուարութիւն կը զգար :

Ժ

Վանի մը օրէն 'ի վեր, Սարիամ այն երկայն ու խորունկ մտածութիւնները լմնցընելէն ետեւ, աւելի սիրով կը գգուէր զմայրը, նոյնպէս իր նշանածին ալ աւելի գորով մը կը ցուցընէր. երբոր երկայն ատեն անոնց վրայ կը նայէր, աչուրները արցունքով կը լեցուէին. ու կարծես Թէ այն սիրոյն հետ՝ զոր անոնց կ'ուզէր յայտնել, ցաւագին կարեկցութիւն մըն ալ խառնուած էր : Սարծես Թէ հնարք կը փնտռէր մխիթարելու զանոնք վերահաս դժբաղդութեան մը համար, զորն

որ դեռ չէին գիտեր : Վնենկին քովերնէն չէր բաժնուեր, իբրեւ Թէ զանոնք տեսնելը իրեն համար սիրովանք մը ըլլար, զոր քիչ ատեն պիտի վայելէր, և որով կ'ուզէր իր աչուրները յագեցընել, և կամ Թէ իր ներկայութիւնը անոնց ուրախութիւն մը ըլլար, որ քիչ ատենէն պիտի դադրէր, ուստի պէտք չէր զանոնք հիմակուրնէ զրկել անկէ :

Սառա ու Սուբէն ալ չէին համարձակեր իրարու խորհուրդնին հաղորդելու. բայց երբեմն երբ Սարեմայ քովէն կը բաժնուէին, մէկմէկու գիրկ կ'իյնային ու հառաչանքնին կ'արձակէին, զոր աղջկան դիմացը ծածկել ուզելով՝ իրենք զիրենք հազիւ կրնային բռնել :

Սերջապէս գեղեցիկ օրերն եկան, և իմացան որ Սարեմայէլ ճամբայ ելեր է ու Վեստուրայէն օր մը հեռու է :

Սարիամ այս լրոյս վեր ցատքեց ու ըսաւ ինքն իրեն .

— Հիմա աղէկ ատենն է : Վու լաւ գիտես, ո՞վ Տէր, ամէն բանի ժամն ու վայրկեանը կարգադրել : Վու կամքդ ըլլայ : Վօղին տակէն Սուբէնին նայելով, աչուրները արցունքով կը լեցուէին, և սրտէն հառաչանքներ կ'արձրկէր : Վստուած իմ, միմնջեց ցած ձայնով, ուրեմն պէտք է որ սրտիս այս մասը երկրիս վրայ Թողում : Սերջը տխուր աչքերը երկինք վերացընելով խորունկ մտածութեան մէջ ինկաւ, որ առջի անգամներէն շատ աւելի երկայն տեւեց :

Նրկրորդ օրը իրիկուան դէմ հասաւ Սարեմայէլ՝ սանձի վարժած ուժով իշու մը վրայ նստած, և Վակօր նահապետին պէս՝ հետն առած ծառաներն ու անասունները : Սուբէն զինքը տուն բերաւ :

Սառա տագերծը դիմացը վազեց, ու զինքը ներս հրամցուց և կրակարանին քով նստեցուց, ուր որ եղևնիի կոճղ մը կը ճարճատէր և մէկ քանի հատ ալ որթի ձիւղեր լուսաւոր բոց կը հանէին. հոն անոր Վնգատեան հին գինիէն հըրամցուց, որ հանգիսաւոր օրերու համար կը պահուէր, և մոխրի տակ եփած

մաքուր ցորենէ կարկանդակ, որ մասնաւոր անոր համար պատրաստեր էր :

Ներն ու Սառան երկայն ատեն իրարու երես նայեցան, վասն զի հազիւ թէ զիրար կը ճանչնային :

— Երկայն ու ցաւագին օրեր անցուցինք, ըսին մէկմէկու, և կեանքերնիս շատ ծանրացած է վրանիս . . . :

Բայն առաջին տեսութեան յանկարծական անձկութենէն ետեւ սկսան ուրախակից ըլլալ մէկզմէկ նորէն տեսնելուն . անցած ժամանակներուն վրայ խօսեցան, և իրենց երիտասարդութեան ցաւագին յիշատակներն յիշեցին, և երկուքն ալ զարմացան թէ ինչպէս առանց դառնութեան այն բաները նորէն կը յիշեն : Բայն յիշատակները որ երկայն ատեն սրտերնուս մէջը կը պահէնք, ոսկիէ սափօրներու մէջ պահուած ազնիւ ըմպելեաց կը նմանին, որ հիննալով միայն անուշութիւննին կը պահեն :

Սերջը իրենց տղոցը վրայ խօսքը բացին ու մէջերնին հարսանեաց օրն որոշեցին : Պատմեց Սառա իր աղջկան առաքինութիւնները, և իր սիրտը գաղտ կը ճմլէր ծանր անհանգստութեան մը բեռին տակ, երբ կը պատմէր այն մասնաւոր շնորհքներն որ Բստուծմէ ընդուներ էր :

Ետքը ծերն ալ պարծենալով մը ու գորովանօք իր որդւոյն վրայ խօսեցաւ . ըսելով թէ անիկայ իր ալեացը պարծանքն է ու իր վերջին օրերուն յոյսը : Բնաւ դարձեալ թէ ինչպէս Բստուծոյն վրէժը հարստացուցեր էր, և թէ որչափ ոչխար, կով, և երինջ հետն ունէր բերած ու թէ ինչ արգաւանդ երկիրներ Սուբէն Բեսորէն դառնալու ատեն ստացեր էր, և թէ որչափ ոչխարի բուրդ և ուղտի կաթ ունէր, ամէնն ալ պատմեց : Բայն ազնիւ գինիէն և կրակին փայլուն բոցէն կենդանացած՝ սկըսաւ զուարթութեամբ երկայն բարակ պատմել Բեսուրայի մէջ ինչ ուրախութիւններ պիտի ունենայ : Իր ծե-

րունի արտեւանունքը որդւոյն ամուսնութեամբը պիտի կենդանանան, իր զաւկներն ու թոռները՝ ձիթենւոյ նորահաս ճիւղերու նման չորս դին պիտի խայտան, իր աղգատոհմը նոր որթի մը պէս պիտի ուռճանայ, և պիտի մոռնայ իր երիտասարդութեան այն դառն օրերը, կամ թէ երբեք միտքն ալ գալու ըլլան նէ, այս իր երջանկութիւնը աւելի պիտի քաղցրացնեն :

Ինչ ծերունին այսպիսի քաղցր մըտածութիւններով կը ճխար, մօրը հետ ներս մտաւ Սարիամ, տիսուր, երկրիս վրայ շատ ժամանակ չունենալուն համար, նման աշնանային արեգական յետին ճառագայթի մը :

Երբոր տեսաւ Սարիամ ծերունին, ապշած մնաց .

— Բայս օրիորդը երկրաւոր արարած մըն է արդեօք, ըսաւ որդւոյն, որ նոյն ատենը ներս կը մտնէր : Որչափ ժամանակէ ի վեր է որ հրեշտակները մարդկանց հետ կը բնակին :

Ինչ ծերունին և քանի մը արցունք սկսան թափիլ իր տկար բերէն :

— Օյս չէս օրհներ ուրեմն, հայրիմ, ըսաւ Սարիամ, Եթանայելի քովը մօտենալով :

— Դուստր իմ, օրհնեալ ես դու յամենայն դատերս հրէաստանի : Ինչ քանի կու գոյ քեզի ինծի պէս խեղճ մեղաւորի մը օրհնութիւնը :

Եւ Եթանայել քիչ մնաց իր սպիտակ մազերովը Սարեմայ առջև պիտի խոնարհէր, վասն զի օրիորդին ձայնը, կերպարանքը, ճառագայթափայլ գլուխը՝ իր սիրտն արմատէն շարժեցին :

կը շարունակուի :